

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 34073
Nom: Documentació i metodologia científica
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1201 - Grau en Farmàcia	Facultat de Farmàcia i Ciències de L'alimentació	1	Primer quadrimestre
1211 - Doble Grau en Farmàcia i Nutrició Humana i Dietètica	Facultat de Farmàcia i Ciències de L'alimentació	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1201 - Grau en Farmàcia	Documentación y metodología científica	OBLIGATÒRIA
1211 - Doble Grau en Farmàcia i Nutrició Humana i Dietètica	Assignatures obligatòries del PDG Farmacia-Nutrició Humanai Dietètica	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

LUCAS DOMINGUEZ RUTH

RESUM

El que habitualment es denomina "mètode científic" és un conjunt de pràctiques teòriques i experimentals molt diverses. Les seues característiques varien al llarg del temps i l'espai, així com a través de les disciplines i les diverses especialitats de la ciència. Fins i tot, dins d'una mateixa disciplina científica existeixen punts de vista diversos al voltant dels procediments més adients per produir nous coneixements suficientment contrastats. Per això, s'empra l'expressió "metodologia científica" per fer referència a l'heterogeni conjunt d'estratègies, procediments, raonaments, pràctiques experimentals, mètodes observacionals, etc., que segueixen les persones que treballen en ciència durant les seues investigacions, les quals es desenvolupen en una gran diversitat de llocs (observatoris astronòmics, laboratoris, jaciments geològics, hospitals, indústries, etc.), sovint amb l'ajuda d'instruments científics de característiques molt disperses. I tot això en el marc de determinades societats i cultures que condicionen de manera molt variable el desenvolupament de l'activitat científica al llarg del temps.

En paral·lel al gran desenvolupament i a les dimensions que ha cobrat la ciència moderna al llarg del segle XX, s'ha desenvolupat tot un ventall d'instruments per registrar la producció científica i facilitar un accés ràpid i precís a la informació. Així mateix, la gran expansió que ha experimentat Internet com a forma de

comunicació i difusió de la informació, ha posat a la disposició dels investigadors i usuaris una gran quantitat de recursos i fonts d'informació, prescindint dels límits espacials i d'intermediaris, per la qual cosa resulta fonamental des de l'àmbit formatiu introduir a l'alumnat en el coneixement i maneig d'aquests instruments i recursos, amb la finalitat que siguen capaços de desenvolupar les destreses necessàries per localitzar, avaluar i gestionar la informació que necessiten o que pot resultar d'interès per a l'exercici de les seues activitats professionals i d'investigació.

L'objectiu de l'assignatura consisteix a proporcionar esquemes i conceptes bàsics per abordar aquestes qüestions, també mitjançant l'anàlisi de diferents casos particulars (seminaris). En primer lloc es discuteixen diversos temes particulars dels mètodes de la biomedicina, especialment aquells més relacionats amb la farmàcia, com l'experimentació animal o els assajos clínics. Es dedica un apartat especial a la terminologia biomèdica i un altre als diversos tipus de sistemes d'unitats i instruments científics.

La Facultat de Farmàcia és centre pilot de la Universitat de València per a la implantació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). Des de la assignatura Documentació i Metodologia Científica proposem incorporar els ODS i integrar aquests continguts en el nostre temari i activitats d'avaluació. L'accés obert a la informació és fonamental en qualsevol dels 17 ODS proposats per l'Agenda 2030 i especialment adreçat als ODS 3 i 5 (Salut i Educació), en què el nostre alumnat i futurs titulats i titulades en farmàcia estarien més involucrats. En paral·lel, considerem imprescindible oferir una visió històrica i social sobre la rellevància que té el desenvolupament dels ODS en tots els processos relacionats amb la creació, producció, distribució i accés als medicaments, estretament vinculats a un d'aquests objectius, en concret el 3 (Salut i Benestar). També la situació sanitària actual i les polèmiques al voltant de les vacunes ¿investigació, col·laboració, patents, accessibilitat a tot el món...¿ mereixen una reflexió que connecta amb aquesta assignatura.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Requisits o recomanacions prèvies

Com que es tracta d'una assignatura de caire marcadament propedèutic, no s'exigeixen requisits previs més enllà de les habilitats i dels coneixements proporcionats pels estudis de Batxillerat. Tot i això, cal dir que el seguiment de les classes teòriques i pràctiques, i també dels seminaris, implica la utilització i aplicació d'una gran dosi de pensament abstracte, l'adopció d'una perspectiva diacrònica i transcultural de les diverses societats i grups humans.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diferents contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi i transferint el coneixement a noves situacions.

Col·laborar eficaçment en equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i desenvolupament col·lectiu.

Conèixer i comprendre, des del mateix àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diferents necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que responguen a demandes socials, tenint en compte com a referent els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Desenvolupar habilitats per a actualitzar els coneixements i emprendre estudis posteriors, incloent-hi l'especialització farmacèutica, la investigació científica i desenvolupament tecnològic, i la docència.

Mòdul: Legislació i Farmàcia Social. Conèixer els principis i la metodologia científica aplicada a les ciències farmacèutiques, incloent-hi la història i funció social de la farmàcia.

Mòdul: Legislació i Farmàcia Social. Conèixer les tècniques de comunicació oral i escrita adquirint habilitats que permeten informar els usuaris dels establiments farmacèutics en termes intel·ligibles i adequats a les diverses situacions culturals i entor

Mòdul: Legislació i Farmàcia Social. Dominar tècniques de recuperació d'informació relatives a fonts d'informació primàries i secundàries (incloent-hi bases de dades amb l'ús d'ordinador).

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a respondre a les diverses necessitats professionals i socials.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Ser capaç de recaptar i transmetre informació en llengua anglesa amb un nivell de competència similar al B1 del Consell d'Europa.

Tenir destreses per a l'accés i interpretació de les fonts d'informació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS**1. Introducció Documentació i Metodologia Científica**

2. Els mètodes de la ciència

3. La ciència es mou: revolucions científiques

4. Les fronteres de la ciència i les altres formes de coneixement

5. La construcció social de la malaltia

6. La vida social de les medicines

7. El llenguatge de la ciència

8. La comunicació científica

9. Disciplina i professió

10. Ciències de la salut i gènere

11. La consciència de la ciència: Bioètica

12. Un mal necessari: l'experimentació amb animals

13. Provar les teràpies en humans: els assajos clínics

14. Medicina basada en proves

15. Ciència, medicina i tecnologia

16. La indústria farmacèutica

17. La propietat intel·lectual: patents

18. Necessitats i usos de la informació en Farmàcia

19. Fonts primàries d'informació científica en Farmàcia

20. Búsquedes bibliogràfiques en Farmàcia

- Disseny d'estratègies de búsqueda
- Búsquedes en bases de dades específiques en Ciències de la Salut: Pubmed i Embase
- Búsquedes en bases de dades multidisciplinàries: Web of Science i Scopus

21. Fonts secundàries d'informació científica en Farmàcia: bases de dades

22. Cites, impacte i com gestionar la informació en Farmàcia

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	2,00
Teoria	28,00
Seminari	10,00
Aula informàtica	5,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	10,50
Preparació de classes	2,00
Preparació d'activitats d'avaluació	25,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

La información está en un formato que no se puede convertir

AVALUACIÓ**PRIMERA CONVOCATÒRIA**

Avaluació contínua: fins a 5 punts sobre els 10 de la nota final. Activitats avaluable: Pràctiques d'informàtica (20%); Seminaris (20%); Tutoria (10%). És necessari un 5 sobre 10 en la nota final de l'avaluació continuada per tal de fer mitjana amb la nota de l'examen de primera convocatòria.

Examen Primera Convocatòria: fins a 5 punts sobre el 10 de la nota final. L'examen del bloc de Metodologia Científica (35%) es compon d'una pregunta llarga, el comentari d'una imatge, el comentari d'un fragment d'un text i preguntes tipus test. L'examen de Documentació (15%) constarà de 14 preguntes tipus test.

A l'examen es requereix una nota igual o superior a 4 sobre 10 per fer mitjana amb les notes obtingudes de l'avaluació continuada.

Un "suspens" en primera convocatòria, igual que un "No presentat" a l'examen implica presentar-se a l'examen de segona convocatòria. Les pràctiques es guardaran un curs acadèmic.

SEGONA CONVOCATÒRIA

Examen Segona Convocatòria: Examen teòric (50%); Examen pràctic (50%). Una qualificació menor de 4 sobre 10 en qualsevol de les dues parts suposarà una qualificació de suspens en l'assignatura.

Les activitats d'avaluació continuada, que en aquesta assignatura consta que són pràctiques, tutories i seminaris, són d'ASSISTÈNCIA OBLIGATÒRIA i, per tant, NO RECUPERABLES, d'acord amb allò establert a l'article 6.5 del Reglament d'Avaluació i Qualificació de la UV per a títols de Grau i Màster. En cas que, per causa justificada, no es pugui assistir a alguna d'aquestes activitats, s'haurà de comunicar amb l'antelació suficient. D'aquesta manera, el responsable de l'assignatura podrà assignar a l'estudiant una sessió a un altre grup

La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns. S'ha de tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons allò establert pel "**Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València**" (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83.pdf>

BIBLIOGRAFIA

- Informe APEI sobre acceso abierto | E-LIS. E-prints in Library and Information Science Disponible en: <http://eprints.rclis.org/handle/10760/12507>. Fecha de acceso 5/31/2011, 2011.
- Ferragud C, Vidal A, Bertomeu JR, Lucas R. Documentación y metodología en ciencias de la salud. Valencia: Nau Llibres; 2017.
- Ferran Ferrer N, Pérez-Montoro Gutiérrez M. Búsqueda y recuperación de la información. 1ª en lengua castellana ed. Barcelona: Editorial UOC; 2009
- Fara P. Breve historia de la ciencia. Barcelona: Ariel; 2009.
- Bowler P, Morus I. Panorama general de la ciencia moderna. Barcelona: Crítica; 2007

- Collins H et al. El gólem: lo que todos deberíamos saber acerca de la ciencia. Barcelona: Crítica; 1996
- Cordón García JA, López Lucas J, Vaquero Pulido JR. Manual de investigación bibliográfica y documental: teoría y práctica. Madrid: Pirámide; 2001.
- Cordón García JA, López Lucas J, Vaquero Pulido JR. Manual de búsqueda documental y práctica bibliográfica. Madrid: Pirámide; 1999
- Hernández Sampieri R, Fernández Collado C, Baptista Lucio P. Metodología de la investigación. 5a ed. Madrid: McGraw-Hill; 2010
- Jiménez Villa J, Argimón Pallás JM, Martín Zurro A. Publicación científica biomédica: cómo escribir y publicar un artículo de investigación. Barcelona: Elsevier Science; 2010
- Pinto Molina M, Mitre M, Doucet A, Sánchez MJ. Aprendiendo a resumir: prontuario y resolución de casos. Gijón: Trea; 2005
- Cordón García JA. Las nuevas fuentes de información: información y búsqueda documental en el contexto de la web 2.0. Madrid: Pirámide; 2010.